GAZETA KRAKOWSKA

N^ro^ 3.

Z KRAKOWA DNIA 8 STYCZNIA 1823 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Na ósmym posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 10 Grudnia 1822 r.

Marszałek Seymu z powodu nadesłanych od Senatu oskarżeń Urzędników, i mniemanych ulegaiących woli Izby Prawodawczey, w możności wyłączenia Arbitrow od wszelkich takich naradzeń, żądał w tym oświadczenia się Członków Izby.

Reprezentant *Kozłowski* oznaczaiąc potrzebę zachowania dobrey sławy oskarżonego, aż do czasu, w którym z przekonania o iego przewinieniu, osądzićby go można za godnego kary, wniósł zawczesne ogłoszenie oskarżeń przed zgromadzoną Publicznością, zwłaszcza że Art: 136 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne przewidział ten wypadek, przepisuiąc wprzód roztrząsanie Aktów przez Kommissyą Prawodawczą i oczekiwanie Izby na teyże opinią.

Reprezentant *Librowski* w wniesieniu oskarżeń przez iednego z Członków Reprezentacyi publiczne postępowanie oznaczał.

Reprezentant *Kozłowski* przedstawił, iż wniesienie oskarżenia dopełnione bydź winno w ręce Prezyduiącego, a ten takowe udzieli do opinii Kommissyi Prawodawczey.

Reprezentant *Librowski* oświadczył, iż Izbie Prawodawczey służy prawo oskarżenia, i z tey zasady Akta tego przedmiotu odczytane iey bydź winny.

Reprezentant *Kozłowski* obstawał przy niewłaściwości odczytania publicznie wniesionych przez Senat skarg, przed ich sprawdzeniem, i oddawał rozwadze Marszałka, czy tych przedstawienie przed opinią Kommissyi Prawodawczey, znayduie za odpowiadaiące przepisom Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne obiętym.

Reprezentant *Haller* przedstawione wstrzymanie odczytania oskarżeń przez Senat wniesionych uważał za ubliżaiące zaufaniu należnemu Rządowi, któren podaiąc oskarżenia, działił z pewnością gruntowne do tego powody, z resztą w oskarżeniu publicznym, gdy z tego obwiniony usprawiedliwi się, przez publiczne uniewinnienie znaydował dostateczną porękę zachowania nieskażoney sławy oskarżonego Urzędnika.

Reprezentant *Kozłowski* z przepisów Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne, wniosł, iż Senatowi niesłuży

prawo Kwalifikacyi do oskarżenia, to iest zostawionym Zgromadzeniu Reprezentantów za opinią Kommissyi Prawodawczey, która ma obowiązek roztrząsania Aktów i dowodów zarzuconych Urzędnikom przewinien.

Marszałek Seymu czytał Reskrypt Kommissyi Organizacyiney oznaczaiący porządek postępowania dla Senatu, w przypadkach, gdy wyprowadzone wywody słowne obeymnią przeciw Urzędnikowi ślady nadużycia, zdzierstwa lub kradzieży grosza publicznego, i na tym Reskrypcie Senat wspieraiąc swe postępowanie nadesłał Akta oskarżeń, które do Izby Prawodawczey wniesione zostaią.

Reprezentant *Soczyński* czytał Art: 157 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne, i gdy z tego oskarżonemu Urzędnikowi wrazie uznania przez Izbę Reprezentantów, iż ani oskarżenie, ani oddanie pod sąd mieysca niema, służy prawo pociągnąć oskarżaiącego Członka Izby iako autora niesprawiedliwego processu, do zwyczayney drogi prawa' wnosił potrzebę wniesienia oskarżenia przez iednego z Członków Reprezentacyi, inaczey Senat, mógłby uledz temu rygorowi.

Reprezentant *Kadłubowski* stósował powyższy przepis do wnoszącego niesprawiedliwą skargę Reprezentanta, użycie iednak względnie Senatu tego, iako Rząd Kraiowy piastuiącego, za niewłaściwe uznawał.

Reprezentant *Librowski*, z Art: 136 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne w wniesieniu oskarżeń Senatu przez Marszałka iako Delegowanego swego Członka możność przyięcia i odczytania tych oskarżeń wnosił.

Reprezentant *Kadłubowski* przeciwił się odczytaniu oskarżeń przed nastąpieniem opinii Kommissyi Prawodawczey z powodu, iż bez tey żadne użycie skargi zapewnionym nie zostanie.

Marszałek Seymu godząc podniesione głosy przedstawił Izbie Prawodawczey możność odesłania oskarżeń po opinią Kommissyi Prawodawczey.

Reprezentant *Librowski* wniósł, iż niewie co ma bydź odesłane do Kommissyi, i dla tego obstaie przy żądaniu odczytania.

Reprezentant *Kadłubowski* nastręczał zachowanie cierpliwości do czasu przysposobienia opinii Kommissyi Prawodawczey, po którey, przedmiot rozwadze Izby Prawodawczey będzie podany.

Reprezentant *Librowski* naznaczaiąc w godności Reprezentanta potrzebę działania z przekonaniem i rozwagą nad wprowadzoną materyią, żądał uwiadomienia o szczegółach wniesionych oskarżeń i dopięcie celu w odczytaniu oskarżeń naznaczał.

Delegowany Senator *Radwański* przedstawił, iż w Statucie urządzaiącym Zgromadzenia polityczne niemasz przepisu odczytania oskarżeń, i prosta kommunikacyia Kommissyi Prawodawczey do opinii przysposabia przedmiot do rozwagi Izby.

Reprezentant *Kozłowski* zostawiał przeto władzy Marszałka odesłanie oskarżeń do Kommissyi Prawodawczey bez poprzedzaiącego odczytania tychże Seymowi.

Marszałek Seymu idąc za przeznaczeniem swego urzędu znaydował niewłaściwym zachowanie taiemnicy w nadeszłych od Senatu oskarżeniach, przyczem na przymówienie się Reprezentanta Hr. *Żelińskiego* podał decyzyi Izby

Prawodawczey, czyli chce odczytania oskarżeń Urzędników, lub też wprzód kommunikacyią onych do opinii Kommissyi Prawodawczey, i przez skutek sekretnego kreskowania 26 głosów przeciwko 15 postanowiono bez odczytania zakommunikować Akta oskarżonych Kommissyi Prawodawczey do opinii.

Następnie Sekretarz Seymu odczytał nadeszłe od Senatu odpowiedzi na wniesienia Członków Reprezentacyi.

W pierwszey Senat czyniąc zadosyć oznaymionemu sobie w odezwie Prezyduiącego żądaniu Izby Prawodawczey przesełał wypis z urządzenia, które na dniu 4 Maia 1821 z mocy upoważnienia od Trzech Nayiaśnieyszych Proteguiących Kray ten Dworów Senatowi udzielonego i stosownie do oznaymionych Mu w Ich imieniu życzeń, po zawieszeniu niektórych Artykułów Statutu urządzaiącego Uniwersytet Jagielloński, na czas intermistyczny nastąpiło.

Dołączony wypis urządzenia odczytany został Izbie Prawodawczey, a następnie i dalsze odpowiedzi Senatu, a mianowicie:

W drugiey na prośbę Adjunktów Policyi Pośredniey o powiększenie pensyi, Senat oświadczył, iż nieznalazł się zpowodowanym do proponowania żądaney podwyżki.

W trzeciey na prośbę Piotra Załuskiego żądaiącego pensyi wysłużoney; do tey Senat nie znalazł powodów na słuszności opartych.

Następnie Reprezentant *Krzyżanowski* Prezyduiący w Kommissyi Kwalifikacyiney odczytał listę Kandydatów na Urzędy Senatora czasowego, Sędziów Pokoiu i Prezesa Trybunału Iwszey Jnstancyi przez Kommissyią Kwalifikacyiną ułożone.

Gdy między Kandydatami Prezesa Trybunału Iwszey Jnstancyi domieszczony został Reprezentant *Gołuchowski* przez Gminę podany, przeto tenże Reprezentant złożył na piśmie deklaracyią, iż od Kandydacyi odstępuie, zachowuiąc sobie przyznaną Kwalifikacyią do Kandydacyi na urząd Sędziego dożywotniego, lub Zastępstwo onegóż w razie zdarzonego wakansu przez skutek wyboru Prezesa Trybunału Iwszey Jnstancyi.

Podobnież oświadczył się Reprezentant *Soczyński* i Reprezentant *Chwalibogowski*; pierwszy z tych dodaiąc, że niewie co powodowało Kommissyią Kwalifikacyiną do umieszczenia go na liście Kandydatów do urzędu Prezesa Trybunału I. Jnstancyi, gdy tego w podaniu swym obeymuiącym dowody Kwalifikacyi nie żądał.

Reprezentant *Lipczyński* wnosił, iż na nadziei wakansu Urzędu Sędziego dożywotnego Kwalifikacya i wybór nie ma mieysca, zwłaszcza że wybór Uniwersałem obięty reguluie się tylko do iednego urzędu Sędziego dożywotniego Prezesa Trybunału Iwszey Jnstancyi.

Tegoż zdania był Reprezentant Hr. *Żeliński* Członek Kommissyi Kwalifikacyiney, z zasady, iż oprócz Prezesa Trybunału Iwszey Jnstancyi inny urząd Sądowy nie wakuie, Kommissyia zaś Kwalifikacyina uznawszy wszystkich podanych przez Zgromadzenia Gminne Kandydatów za Kwalifikuiących się, dla tego umieściła ich na liście.

Reprezentant *Libroński* z Uniwersału Seym zwołuiącego nie wyczytuiąc wyboru, iak tylko Prezesa Trybunału Iwszey

Jnstancyi, gdyby się okazała z promocyi potrzeba Zastępstwa, cewzględnie Sędziego Appellacyinego w osobie Sędziego Iwszey Jnstancyi, a względnie tey w osobie Assessora Trybunału z Reskryptu Kommissyi Organizacyiney za załatwione znaydował,

Marszałek Seymu do skutków wyboru osoby na Prezesa Trybunału Iwszey Justancyi zostawiał rozwagę czynionych wnioskow, poczem Prezydujący w Kommissyi Kwalifikacyiney czytał dowody Kwalifikacyi złożone przez Kandydatów do urzędu Prezesa Trybunału I. Just: Reprezentantów *Piekarskiego, Mikolskiego* i *Ostaszewskiego*.

Reprezentant *Soczyński* z powodu powziętey wiadomosci z odczytanego Izbie Prawodawczey tymczasowego urządzenia Akademii, iż Professór czynny któryby przyiął iakiekolwiek urzędowanie publiczne nie będzie mógł obok takowego nowego urzędowania, zatrzyma swą Katedrę, uczynił wniosek, zapytania się P. *Boduszyńskiego*, iako czynnego Professora prawa umieszczonego na liście Kandydatow do urzędu Senatora, czy przyimie w powyższym stosunku ten urząd, inaczey Akademiia lub Senat pozbawionyby był czynnego Członka,

Reprezentant *Kozłowski* troskliwość Reprezentanta *Soczyńskiego* znaydował załatwioną przez sam skutek podania się P. *Boduszyńskiego* w Kandydacyią do urzędu Senatora.

Marszałek Seymu oznaymił, iż odczytane urządzenie względnie Professorów czynnych wsparte na duchu oświadczon y Senatu i woli Nayiaśnieyszych Protektorów, stanowić będzie zasadę dla Reprezentacyi w wyborze Senatora z Kandydatów na liście umieszczonych, i w tym żądanie deklaracyi Kandydata P. *Boduszyńskiego* iako Professora czynnego, gdy nie da się przewidzieć skutek wyboru za zawczesne uznał.

Reprezentant *Soczyński* dzielił obawę, iż gdy się utrzyma P. *Boduszyński* na Senatora, co się stanie z Katedrą przez niego posiadaną.

Reprezentant *Lipczyński* wniósł, iż to zależy od woli Reprezentacyi wystawić go na tę konieczność, gdy z Statutu nie może obydwóch urzędow łącznie posiadać.

Reprezentant *Kozłowski* zostawiał Kandydatowi możność konkurencyi, zwłaszcza, że od niego zależy obrać sobie ieden z tych urzędów, bez poprzedzaiącey Rezygnacyi, gdy nie wie o skutku obioru.

Reprezentant *Czapski* w wątpliwey woli Reprezentacyi, czy P. *Boduszynski* może wchodzić w Kandydacyią, żądał przesekretne kreskowanie oznaczenia decyzyi Izby.

Reprezentant *Lipczynski* wniósł, iż wola i życzenie Narodu okaże się z skutku wyboru, a każdy Reprezentant przeymie się zapewnie duchem postanowień z woli Nayiaśnieyszych Kraiu tego Protektorów wypływaiących.

Reprezentant *Soczyński* wątpił, czy Kandydatowi wiadome są postanowienia Senatu,

Reprezentant *Kozłowski* wnosił, iż postanowienia powyższe są powszechnie wiadome, i gdy się podał na Kandydacyią ma prawo pozostać na liście.

Marszałek Seymu oznaymił, iż urządzenie Senatu nie odeymuie Kandydatowi Kwalifikacyi, iest tylko skazów-

ka Reprezentacyi dla dyrekcyi przy wyborze.

Poczem Marszałek polecił Kancellaryi Seymowey rozp[illegible] anie dla każdego z Członków Reprezentacyi listy Kandydatów przez Kommissyią Kwalifikacyiną ułożonych, oznaymuiąc, iż w dniu następnym przystąpiono będzie do wyboru Urzędnika w w porządku Statutem urządzaiącym Zgromadzenia polityczne wskazany m.

Leon Chwalibogowski.
Sekretarz Seymowy.

Z Paryża d 21 Grudnia.

Wczoray zgromadzili się Ministrowie u Margr: Lauriston. Na tey radzie znaydował się także przybyły dnia tego z rana z Werony Vicehr. Chateaubriand. Dziennik Gwiazda dodaie: domyślić się można, iż zdał sprawę o ostatnich naradach Kongressu.

Onegday była wieczorna zabawa u Prezesa rady Ministrow Hr. Villele, na ktorey znaydowali się Poseł Rossyyski i Xże Wellington. Ostatni odiechał wczoray rano do Londynu.

Gdy dziennik Sporów utrzymuie, że Kongres nie mógł woyny przeciw Hiszpanii postanowić, twierdzi Codzienny: że niema wątpliwości, iż Kongres przedsięwziął środki zaspakaiaiące roialistow. Przed rozpoczęciem Kongressu sadzono się na domysły, co uczynić należy, teraz po iego ukończeniu domysły znowu zastępuią pewność co zrobił. Oswiadczenia, ktore Europę uwiadomić maią o postanowieniach Kongressu, zdaią się bydź odłożone do czasu poki większa z[illegible]o mość w widokach Gabinetów nie nastąpi.

Marszałek Davoust iest śmiertelnie chory.

Z Pamiętników własną ręką przez Napoleona napisanych, ja przez Montholona i Gourgaud wydawanych, wyszły już dwie części u Didota z pod prassy.

Z wielką ciekawością czytane iest teraz nowe pismo przez Bignon; wydane pod tytułem: "Gabinety i ludy od r. 1813 do 1822.,,

Pierwsze nasze domy zdaią się okazałe dawniey i wiele wpływu maiące schadzki zostawiać cudzoziemcom. Nayświetnieysze bywaią u Xiężny Bagration. Przyymuie u siebie wielu umiarkowanych liberalistów, a nayczęściey bywaią u niey Xże Talleyrand, P. Mole, Xże Dalberg, Marszałek Suchet, &c. Nayzacięts i zaś liberaliści, iak n. p. PP. Manuel, Foys, Keratry, Beniamin Constant, i inni z lewey strony izby Deputowanych, bywaią u Hrabiny Burg, wdowy po zmarłym Pośle Duńskim.

Z Marsellii d. 10 Grudnia.

Urządzenie odpłynioney ztąd d. 22 Listopada do Grecyi wyprawy, iest następuiące: Dowodcą iest Grek Kephallas, Kapitanem Dittmar, Porucznikiem Dujourdkul, Adjutantem Engelen, Chorążym Brion. W Pierwszym korpusie liniowey piechoty: Kapitanem Jericho, Porucznikiem Lessing, Podporucznikiem Kuret, ieden chirurg, 7 podofficerów, ieden dobosz i 18 ochotników. W drugim korpusie, składaiącym się z artyllryi: Kapitanem Deutsch, porucznikowstwo wakuie, Podporucznikiem Zuschner, ieden lekarz, 8 podofficerów, ieden dobosz, 16 ochotników. W trzecim korpusie składaiącym się z strzelców: Kapitanem Rukpel, Porucznikiem Briel, i razem audytorem całego wyprawy. Podporucznikiem Gässner, ieden Aptekarz, 7 podofficerów, ieden dobosz, 16 ochotni-

ków. W czwartym korpusie składaiącym się z wyborowych strzelców: Kapitanem Schrader, Porucznikiem Fürstenrecht, Podporucznikiem Wäser, ieden chirurg, 8 podoficerów, ieden hornista, 18 ochotników. Mundur składa się z kurtki i spodni z sieraczkowego sukna z czerwonemi oblamkami, czapki z krzyżem, kamaszów i płaszcza. Póki każdy z korpusów znacznie się nie zmocni! podporucznicy zastępuią służbę podoficerów, a ostatni stoią w szeregach ochotników. Wielu lekarzów i aptekarzów, którzy zapóźno przybyli, i wielu ochotników, którzy doznali trudności (pomiędzy któremi naywięcey artyllerzystów (poźniey przesłanemi zostaną.

Niemiecki officer, nazwiskiem Lefebvre, który powrócił z Morei, wydał tu opis woiennych czynów Greków, w którym nie naykorzystniey wystawia położenie rzeczy w Morei, przyymowanie cudzoziemców, i t. d.

Podług doniesień okrętowych korpus Turecki zaymował ieszcze d. 10 Listopada stanowisko swoie pod Koryntem, choć aż uważał go znaczny Grecki korpus pod Kolokotronim. Pomiędzy obiema stronami zachodziły częste, iakkolwiek niestanowcze utarczki. Powszechne natarcie z strony Greków iest trudne, ponieważ Turcy maią korzystne stanowisko, zasłania ich cytedela Koryntska i niezbywa im na żywności. Zresztą Grecy na północ od międzymorza mocne usypali szańce i znaczną liczbą woyska osadzili, przez co zagrodzili Turkom drogę do Liwadyi i złączenia się z Churszyd Baszą. Ostatni kazał ich zapewnić, iż wszystkich użyie sposobów do złączenia się, aby tylko stanowisko swoie utrzymać. [illegible] w drugiey połowie Paździer-nika przedsięwziął nową wyprawę, ale mu się nie udała. Sciągnął do siebie znaczne posiłki, postąpił z częścią woyska przeciw Termopilom, ale w kilku potyczkach porażony wrocić się musiał. Z tem wszystkiem przygotował się na drugi attak, z którym póty się tylko wstrzymał, póki Omer Vrione nie wtargnie do Liwadyi. Omer Vrione odparł wprawdzie przewyższaiącą swoią siłą w wszystkich punktach Greków; ale podzieliwszy swoie woyska tyle poniosł klęsk, iż zamiast dostania się do Lepanta, uciekać musiał na powrot do Epiru. Przeważaiące teraz w Stambule stronnictwo ma bydź za woyną i sądzą, iż trudno będzie go nakłonić do zezwolenia na żądania sprzymierzonych Mocarstw.

Z Tuluzy d. 12 Grudnia.

Rejencyia Urgelska, która d. 7 b. m. Perpignan opuściła, prz była tu onegday, a z nią P. Barsia, który mieni się bydź pierwszym lekarzem woyska wiary. O dalszych planach Rejencyi nic ieszcze z pewnością wiedzieć niemożna; pogłoska, iakoby woysku swoiemu na nowo do Nawary wtargnąć kazała, iest zawczesna i niepodobna, ponieważ Jenerał Torrijos wkroczył do tey prowincyi, dla oczyszczenia iey z reszty woyska wiary.

Wychod z Hiszpanii ciągle trwa ieszcze.

Z Perpignanu d. 12 Grudnia.

Naczelnicy fakcyionistów Mosen-Anton, Malleville i Fleyre, którzy dotąd trzymali się ieszcze na ziemi Hiszpańskiey, zostali d. 10 i 11 b. m. przez Jenerała Milans pobitemi i zagranicę wypędzonemi. Przybydź mieli do St. Laurent.

Jenerał Mina ogłosił przebaczenie dla

woyska wiary, które obeymuie tylko żołnierzy aż do sierżantów, a officerowie są wyiętemi. Tuteyszy Vicekonsul Hiszpański doniosł o niem urzędownie tuteyszemu prefektowi, aby doyść mogło do wiadomości nieszczęśliwych zbiegów Hiszpanskich. Sądzą, iż władze nasze przedsięwezmą środki ułatwiaiące im powrot do domow.

Potwierdza się, iż Mina długą miał rozmowę nad granicą z dowodzącym naczelnie w wschodnich Pireneach woyskiem Francuzkiem, Jenerałem Curial, po którey ostatni znaczney części woyska rozkazał cofnąć się od granicy.

Zolnierze woyska wiary rozłożonemi są po wsiach dwóch powiatow naszego departamentu. Dywizyie Missas, Malleville i Targaronne stoią ieszcze za granicami naszemi, ale niezadługo zapewne szukać będą u nas schronienia przed nacieraiącemi na nie konstytucyynemi woyskami.

Arcybiskup Carcassone zaleca w pasterskim liście swoiemu duchowieństwu, aby szczegolniey XX. Hiszpańskich wspierało.

Z Londynu d. 17 Grudnia.

Sobotnia gazeta Dworska zawiera dalsze odroczenie Parlamentu od 2 Stycznia do 4 Lutego.

W piątek dał Król dzieciom znakomitych rodzin znayduiących się w Brighton bal i wieczerzą.

Admirał Blackwood powrocił we środę do Portsmutu z stanowiska wschodnich Indyy, gdzie zluzował go w dowodztwie Kommodor Grant.

Ostaniego piątku była gabinetowa rada w kancelaryi spraw zagranicznych. P. Canning dał onegday wielki obiad w domu Gloucester.

W Uttoxeter ogłoszono pewnego człowieka, który bardzo był zadłużony umarłym i pochowano. We dwa, czyli trzy dni zaczęto mowić, iż widziano iego ducha; niektórzy dodawali, iż widzieli go w zupełnym ciele. To wzbudziło podeyrzenie; odgrzebano trumnę, otworzono i znaleziona ią kamieniami napełnioną!

Pisma tuteysze donoszą o sprawie, która wielki ma zwiazek z pytaniem o przypuszczeniu Katolików do praw obywatelskich. Lord Kenyon, naczelnik przeciwnego Katolikom w Parlamencie stronnictwa, był właścicielem dziennika *The True Briton*, w którym codziennie umieszczane były artykuły nietolarancyi przeciw Katolikom; ale na dowod, że to nie podobało się publiczności, upadł ten dziennik. Lord Kenyon wzbraniał się potem zapłacić iego długów pod pozorem, że niebył odpowiedzialnym iego właścicielem, ale tylko na iego poczęcie zaliczył pieniądze. Sąd atoli skazał go na zapłacenie tych długów.

Okręt Kambrian płynący z Portsmut do Civitavecchia powiozł Oycu S. wizerunek naszego Monarchy w podarunku.

Szesnaście hrabstw uchwaliły żądanie o reformę Parlamentu.

W całey Anglii znayduie się 1500 parowych machin; przypuścić można, iż siła każdey wyrownywa sile 40 koni. We Francyi nie liczą dotąd iak 300 takowych machin.

Angielski officer będący w służbie Kolumbiyskiey pisze pod d. 3 Listopada, że Jenerał Hiszpański Morales z całą swoią zdobyczą i 32 okrętami zamknięty iest na iezniorze Maracaibo. Kilkanascie Kolumbiyskich okrętow stoi na uyściu ie-

ziora, a reszta przed Porto Cabello, które Jenerał Paez obległ znowu od lądu w 3000 ludzi, a 9000 pilnuie brzegu od Laguira aż do Walencyi.

Z Stambułu d. 11 Grudnia.

W. Sułtan zmuszony został przez Janczarów do podpisania rozkazu do W. Wezyra: że iest iego wolą, ażeby na przyszłość wszystkie obrady względem spraw państwa odbywały się nie inaczey, iak przy deputowanych od Janczarów. Dywan będzie więc na przyszłość składał się po części z Janczarów, i skutki tego rozkazu, który zagranicznym Posłom oznaymiony został, sa na tę lub na owę stronę państwa Tureckiego stanowiącemi. Że niebezpieczeństwo Sułtana w tym razie było większe, niżeli sobie wystawić można, okazuie powyższe zezwolenie. Odtąd Ulemowie i Janczarowie przeważać będą w radzie stanu. Bydź może, iż gdy Sułtan odwoła szkodzące kraiowi postanowienie względem monety i skarbów Haleta-Effendy użycie na dobro kraiu, powróci zaufanie.

Przybyli tu oba synowie Xiążąt Sturza Wołoszczyzny i Ghika Multan hospodarów są iako ajenci tych Xięztw uznanemi i razem zostaią rękoymikami wierności swych oyców.

Dopiero pod Dardanellami ochłonęła Turecka flotta z przestrachu, wszelako większa część okrętów, które uszkodzonemi były przez burzą ma bydź nie do użycia. Sułtan posłał zaraz naczelnego dozorcę zbroiowni z wielu urzędnikami do Dardanellów dla naprawienia okrętów, z wyraźnym iednak rozkazem, aby do Stambułu nie powróciły i pospólstwa opłakanym swoim stanem nie zatrwożyły. Odtąd nayokropnieyszy strach przeraża Tureckich maytków za postrzeżeniem naymnieyszego Greckiego statku.

W Trypolis wybuchnęła rewolucyia, poczem d. 12 Września woyska Tureckie w imieniu W. Sułtana rząd obięły.

W tey chwili rozchodzi się wieść, że Janczarowie i pospólstwo, ktorzy uporczywie domagali się głowy Haleta, Effendego, pałac iego wyłamali i nakoniec spalili. Potem bankiera iego, bogatego żyda Haskiel, ktory ściągnął na siebie nienawiść nie tylko Turkow, ale i Chrześcian, Greków i Ormian, uwięzili. Sułtan z powodu tych zdarzeń zniewolony, iak dodaią, został posłać dwóch Kapidzi Baschi dla przywiezienia do stolicy głowy Haleda-Effendy.

Z Smirny d. 5 Listopada.

W tym samem czasie iak w Stambule chcieli i tu Janczarowie podnieść rokosz, któremu iednak czynność i czuyność Baszy zapobiegła. Naczelnik 5tey orty zostawał oddawna w podeyrzeniu o niewierność względem Sułtana, Sardar czyli naczelny wodz Janczarów i odebrał z tego powodu rozkaz nakazania rzeczonemu naczelnikowi głowę uciąć. Gdy Basza dowiedział się, że iego rozkazy nie są przyzwoicie wykonywane, przyzwał do siebie resztę naczelników ort i Sardara, wyrzucał ostatniemu niedozor i okazał zkrwawioną głowę zasłanianego przez niego zuchwalca, kazał mu zdiąć honorowy kaftan i przed obrotem słońca ustąpić z Smirny. Pałac zaś iego przeznaczył nowemu Sardarowi. W krótce potem wygnanych zostało z Smirny do 3000 osób różnego wieku i płci, a pomiędzy niemi 5 naczelnikow ort, i ogłoszono rozkaz, iż każdy Turek opatrzony bydź musi pozwoleniem bawienia. Bramy miasta były zamknięte i żaden Turek bez pozwolenia Baszy nie mógł wniyść, ani wyyść. Nikt ieszcze w Smirnie nie pamięta tak ścisłey policyi.

DODATEK

DO № 3.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 8 STYCZNIA 1823 ROKU WE SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Podług wszelkich przepisów prawa i obrzadków Kościoła, zawarty został Akt ślubu Małżeńskiego JW. Felixa Hrabi Łosia z Panną Olimpią Siemońską d. 5 b. m. Akt Cywilny był przez JW. Prezesa Senatu Rzpltey Kraj: podpisany, który JW. JMC. Xiądz J... Łancucki Archiprezbyter kościoła P. Maryi, poprzedziwszy go pełną myśli stosownych wymową, odczytawszy przemowę młodym Małżonkom urzędownie zatwierdził. Slub kościelny poprzedzony Mszą S. z równie poruszaiącą Nauką Duchowną dawał JW. Xiądz Skórkowski Dziekan K. K. w kościele S. Anny d. 6 b. m. Tegoż dnia Benedictionem Talami w Domu Oyca zaślubioney, JW. JMXiądz Hrabia Sierakowski Kustosz koronny, w assystencyi JW. JMC. Xiędza Starowieyskiego Kan: Krak: i W. JM. Xdza Wasińskiego Plebana Bobin..ego dopełnił.

Z Wiednia d. 29 Grudnia.

Podług naynowszych doniesień z Wenecyi Nayiaśnieysi Cesarstwo nasi wyiechali z tamtąd d. 23 b. m. rano przez Treviso i Bassano do stolicy naszey. J. Cesarzewicowska Mość Vicekról Lombardsko-Weneckiego Królestwa odprowadza NN. Cesarstwo do Trientu, zkąd wróci się do Wenecyi po swoię Małżonkę.

Nayiaśnieyszy Cesarz Rossyyski opuścił ieszcze d. 22 rano Wenecyią i przedsięwziął swoią na powrót podróż przez Bassano do Inspruka.

Nayiaśnieyszy Król Pruski powrocił z przedsięwziętey do niższych Włoszech podroży d. 20 do Werony, a d. 24 przybył do Inspruka, zkąd nazaiutrz udał się przez Salzburg w dalszą do Berlina drogę, gdzie zamysla d. 3 Stycznia na powrot stanąć. Królewicowie Wilhelm i Karol, którzy dopiero w kilka dni za J. K. Mcią z Neapolu wyiechali, powrocą cokolwiek poźniey do Berlina.

Od granic Włoskich d. 21 Grudnia.

Rozpoznanie w Weronie tyczących się Turcyi punktów zaczęło się d. 12 Listopada, a ukończyło na początku miesiąca bieżącego. — Po odieździe Posła Angielskiego Lorda Strangford Xże Metternich odebrał ważne pisma przez wysłanego nadzwyczaynego gońca przez Austryiackiego Posła w Stambule, Barona Ottenfels. Tyczą one się zwalenia Haleda i iego stronnictwa, ale dalsza ich osnowa nie iest wiadoma. Tyle tylko z Werony donoszą, iż po kilku długich naradach wyprawiono nadzwyczaynego

gońca do Lorda Strangford do Korfu, gdzie miał przed udaniem się do Stambulu czas iakiś zabawić.

Gazeta Tryiestska donosi pod d. 15 Listopada z Zante co następuie: Ces: Austryiacka fregata Lipsia odpłynęła na początku Listopada z Zante do nadbrzeżow Etolii, dla wyszukania rozboynikow morskich, którzy na początku Października Austryiacką galerę Merope zabrali, kapitana iey Hr. Jvanovich zamordowali i pomiędzy skały Echinadu schronili się, w celu odebrania tego okrętu i zemszczenia się za wyrządzoną Ces. Austryiackiey banderze zniewagę. Margr: Pauluci, kontraadmirał i dowodzący Ces: Austryiacką siłą morską na morzu śródziemnem znaydował się na fregacie Lipsia, i z odebraną rozboynikom galerą zabierał się do powrotu do Zante, gdy d. 12 Listopada o godzinie 1 z południa na wnyściu do kanału Cefalońskiego, w którym czasie fregata pasowała się z nayokropnieyszą burzą i Kontraadmirał znaydował się właśnie na iey pokładzie, uderzył piorun z wielkim trzaskiem w główny maszt fregaty i rozrzucił go na wszystkie strony. Ztamtąd przebiegł piorun z niesłychaną szybkością przez pokład aż na doł okrętu, gdzie wściekłość swoią wywarł na kosz zardzewniałych kul i zgasł. Kule te przez niesłychaną moc materyi elektryczney tak były ochędożone, iż wyglądały iak polerowane stal. Wiele napełnionych rac, które znaydowały się niedaleko masztu, zostały szczęściem przez piorun ominione, i gdyby ie był zapalił, cała fregata byłaby poszła na powietrze. Trzey maytkowie utracili w tem zdarzeniu życie, a 5 zostało ranionych.

Z Madrytu d. 12 Grudnia.

Deputowani Serra i Rull podali Stanom plan skarbowy, ktorego głownym celem iest spłacenie długu publicznego, przywrócenie zaufania narodowego, zabezpieczenie wypłaty prowizyi i umorzenie zwolna obligacyy skarbowych; lecz Stany odrzuciły go, ponieważ iego uskutecznienie zawiele pociąga za sobą trudności.

Smierć Zaldivara potwierdza się. Kazał on czterech ludzi z swey bandy rozstrzelać pomiędzy ktoremi znaydował się nieiaki Guerra, posiadaiący zawsze iego zaufanie, ale na końcu miał o nim podeyrzenie, iż zamyśla osiągnąć wyznaczone przez Rząd za iego głowę 30,000 realow nagrody.

Potwierdza się, iż Rząd w Niderlandach i Anglii zakupił 50,000 karabinów i czyni teraz układy względem dostarczenia 40,000 zupełnych mundurów.

Zamek j Pardo wyporządzany iest z pośpiechem, i mowią, iż Królowa Portugalska (siostra Monarchy naszego) mieszkać w nim będzie przez czas iaki.

Rząd wydał kilku pułkom rozkaz aby do Madrytu niezwłocznie przybyły. Domyślaią się zatem, iż odkryć znowu musiał iakowe intrygi, do których przytłumienia potrzebne iest woysko.

Podług ostatnich doniesień od Jenerała Miny, popierał on z nieubłaganą surowością działania swoie przeciw goszczącym po prowincyiach bandom fakcyionistów, dla zapewnienia w nich spokoyności i porządku.

Z Zemlina d. 12 Grudnia.

Do Belgradu nadeszło potwierdzenie o Sttaceniu j Churszyda Baszy; przynaymniey tak głoszą Chrześciianie i Turcy

dodaiąc, że wysłani Kapidzi Baschi zabrali z sobą do Stambułu iego podskarbiego i całe woysko rozeszło się po iego śmierci. Z niecierpliwością oczekiwana zatem iest poczta z Stambułu, która to wszystko wyiaśnić powinna. W Albanii wszystko ma znowu bydź w poruszeniu przeciw Porcie, na przekor którey ogłoszono wnuka Alego Baszą Janiny, a dotychczasowy Basza Omer Vrione uciec miał do Larissy.

Z Bruxelli d. 22 Grudnia.

Były Francuzki Jenerał Sarazin, który iak wiadomo był we Francyi o wielożeństwo sądzony i na karę skazany, odpłynął d. 18 z Antwerpii do Lizbony.

W Enkuizen spalił się d. 17 b. m. ekonomiczno roboczy dom, w którym mieściło się i pożywienie znaydowało 120 ubogich.

Mamy tu teraz rysunek parowego wozu P. Griffith, który waży 3000, a unosi 6000 funtów ciężaru i na godzinę ubiega iednę milę.

Z Kopenhagi d. 24 Grudnia.

Od niejakiego czasu znayduie się tu bardzo znaczny pokup na wszelkiego gatunku zboże.

Ces. Rossyyski Poseł Baron Nicolai obchodzi dziś rocznicę urodzin Monarchy swoiego wielkim obiadem.

Proiektowane tu iest utworzenie Baltycko-morskiey Amerykańskiey kompanii dla podniesienia handlu.

Z Sztokolmu d. 20 Grudnia.

Konstytucyi Szwedzkiey z odmianami i dodatkami przez poźnieysze Seymy wyszło tu z druku nowe wydanie.

Królewic Następca tronu oczekiwany tu iest niezawodnie na 23 b. m. na powrót.

Od brzegów Menu d. 24 Grudnia.

Podług niezawodnych doniesień N. Cesarza Alexandra d. 27 Grudnia ziedzie się z siostrą swoią Następczyną W. Xięztwa Weimarskiego w Mittelswald pod Jnsprukiem.

Frankfortski Bankier Rotschild posłał na kilku wozach sztaby złota do Petersburga, iak mówią, w wartości 6 mill. Zr.

Xże Elektor Heski dozwolił officerom woyska swoiego, którzy ozdobionemi byli znakami legii honorowey, one nosić pozamienieniu ich przez teraźnieyszego Króla.

W Metzingen w kraiu Wirtembergskim, żona ubogiego stróża nocnego urodziła d. 1 Marca r. z. dwóch, a d. 28 Listopada r. b. trzech chłopców; lecz z wszystkich pięciu pierwey tylko na świat wyszły zyie.

P. Hoffman oznaymił, iż do odpłynąć maiących po 1 Stycznia do Grecyi wyprawy żadnych więcey ludzi nie przyymuie; ale uprasza o składki w pieniądzach i sukniach. Kto przyłożyć się zechce do pożyczki na 6 od sta na Greckie narodowe dobra, zgłosić się ma do związków za Grekami.

Względem nowey pożyczki, którą Austryia zaciąga, rozesłali Bankierowie Parish, Gaymuller i Rotschild okólniki.

Wynosić ona ma 36 mill. Zł. i przeznaczoną iest na cofnienie z biegu dawnych obligacyy. Wypłata nastąpi miesięcznie po 1 mill. tak iż cała pożyczka w przeciągu trzech lat z prowizyią po 5 od sta spłaconą zostanie.

Cesarz Rossyyski Radcy poselskiemu w Wircburgu Scharold za przesłaną biografią Xcia Alexandra Hohenlohe, przysłał z Werony kosztowny brylantowy pierścień.

Naywiększe stopnie zimna.

Dnia	1 Stycznia 1823 stopni zimna	—	14, 0
—	2 . . .	—	— 14, 8
—	3 . . .	—	— 11, 3
—	4 . . .	—	— 16, 4

Dnia 7 Stycznia 1823.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.		2. Zł. gr.		3. Zł. gr		4. Zł. gr.	
— Pszenicy	16	15	15	15	15	—	14	—
— Zyta	16	—	15	15	14	—	—	—
— Jęczmienia	12	15	11	15	11	—	—	—
— Owsa	8	15	8	—	—	—	—	—
— Jagieł	36	—	—	—	34	—	—	—
— Grochu	16	—	—	—	—	—	—	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 27 Grudnia.
Łaszt 30 Korcy wyn os acy.

Pszenicy	od Złp.	540	do	760.
Żyta	— —	360	—	400.
Jęczmienia	— —	360	—	400.
Owsa	— —	280	—	300.
Grochu	— —	400	—	440.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 6 Stycznia.

Czer: Zł: Holl: monetą Courant Złp	20	gr.	8
— detto Cesarski . . . . —	20		—
Fryd. Pruskie . . . . — —	36	—	—
Luidor . . . . — .	37	—	—
Zoto frankowy . . . . . — .	33	—	—
Szeny Wiedeńskie za 100 — .	229	—	—
Złoty ryński Szeinami . — .	1	—	22

TEATR NARODOWY.

We Czwartek d. 9 Stycznia 1823. dana będzie Komedya w 5 aktach, z angielskiey przerobiona przez W. Bogusławskiego, pod nazwiskiem: *Szkoła Obmowy.*

W następuiący Piątek zaś, d. 10 Stycznia, na benefis Franciszka Żebrowskiego, dane będzie wznowione Drama w 5 aktach, pod nazwiskiem: *Hrabia Beniowski, czyli: Wybicie się na wolność z Kamszatki.*

LOTERYIA KRAIOWA.

W 15 Ciągnieniu dnia 8 Stycznia r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

36. 73. 76. 42. 86.

DONIESIENIA.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż w obwodzie miasta Chęciny, w Powiecie Kieleckim leżącego, iest do sprzedania z wolney ręki, Dworek z zabudowaniem wygodnem gospodarskiem, z ogrodem z naylepszemi fruktami, z gruntem ornem około 70 morgów, siana około 18 fur i tyleż potrawu maiącym; w chęci nabycia tego, zechcą się zgłosić do W. Lipawskiego Medycyny Doktora, lub W. Krzyżanowskiego Patrona Trybunału Cywilnego Woiewództwa Krakowskiego w Kielcach mieszkaiących.

Jeneralna Ekonomiia Państwa Tenczyńskiego uwiadomia Prześwietną Publiczność, iż w Kopalniach tego Państwa znayduie się pod dostatkiem Węgle, zatem życzącym kupna sprzedawane będzie przy Kopalniach, to iest w Tenczynku korzec po Złp. 2, a w Myślachowicach po Złp. 1 gr. 15.